

**Program rada kandidata Ivana Mančeva za izbor dekana
Prirodno-matematičkog fakulteta u Nišu
za mandatni period 2015. – 2018.**

Prava i obaveze dekana su jasno definisani Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom našeg fakulteta.

Svestan sam finansijskih teškoća i vremena u kojem živimo, a koje prati teška ekomska kriza u kojoj se nalazi celo društvo, pa time i akademska zajednica. Tako da je prostor za manevar veoma sužen.

Ali bez obzira na sve, verujem da imam potrebno iskustvo da u vremenu ozbiljnih društvenih, ekonomskih i drugih teškoća mogu da održim kontinuitet uspešnog razvoja Fakulteta i uspešnog rukovodjenja prethodnih dekana.

Naučno-istraživački rad i projekti

Prirodno-matematički fakultet je lider na Univerzitetu u Nišu što se tiče broja i kvaliteta publikacija u međunarodnim časopisima, a dobro se kotiramo i na nivou države. Naš prioritet treba da bude da i na dalje osiguramo ovu prepoznatljivost na Univerzitetu i regionu, ali i da radimo na tome da razvijemo veću prepoznatljivost i na međunarodnom nivou.

Trenutno nastavnici i saradnici Fakulteta učestvuju na 45 projekata, a na 8 projekata rukovodioci su naši profesori. Treba podržati što veći broj profesora da apliciraju kao rukovodioci projekata. Takođe, treba animirati i ohrabriti nastavnike i saradnike da više učestvuju na međunarodnim projektima (Bilateralni projekti, ERASMUS+, COST, HORIZON 2020, DAAD, Prekogranične saradnje itd.).

Uskoro se očekuje usvajanje izmena i dopuna Zakona o naučno-istraživačkoj delatnosti, a nakon toga, oktobra ove godine, raspisivanje konkursa za novi ciklus nacionalnih projekata. Trenutno je na Fakultetu zaposleno preko tekućih nacionalnih projekata pedesetak istraživača i naučnih saradnika. Očekuje se da će svi oni ispuniti uslove novog konkursa za učešće na projektima, iako su ti uslovi još uvek nepoznana.

Ukoliko Fakultet ispuni potrebne Zakonom propisane uslove, zalagaću se za osnivanje istraživačkog instituta gde bi ti istraživači bili upošljeni. Institut bi predstavljao posebnu organizacionu celinu u okviru Fakulteta ili, u zavisnosti od uslova osnivanja, mogao bi da bude institut sa statusom pravnog lica kao član Univerziteta. Kao što je poznato, Univerziteti u Beogradu i Novom Sadu imaju istraživačke institute u svom sastavu, pa nema razloga da i naš Univerzitet nema takav institut.

Učešće naših profesora u telima Ministarstva kao što su matični odbori doprineće blagovremenom informisanju nastavnika i saradnika našeg Fakulteta. Posebno treba naglasiti da je od aprila ove godine, profesor dr Dragan Đorđević postao član Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje što je prilika da naš Fakultet bude u toku sa nacionalnim tendencijama i smernicama u našoj delatnosti.

Radiću na uspostavljanju sistema nagrađivanja *izvrsnosti* u istraživanju i stimulacije istraživača za *najbolje* objavljene radove, monografije i uspešno uključivanje u međunarodne projekte.

Prostorno-tehnički razvoj i finansijsko poslovanje

Ono što treba i što je, po meni, realno da se uradi u naredne tri godine je:

- Intenziviranje saradnje sa resornim Ministarstvom u cilju: obezbeđivanja većih finansijskih sredstava za pokriće materijalnih troškova Fakulteta; investiranja Ministarstva u realizaciju planiranih građevinskih projekata; kao i rešavanja pravno-imovinskih pitanja Fakulteta.
- Završetak izgradnje i adaptacije prostorija koje su nastale pregrađivanjem u prizemlju Fakulteta, u smislu vodovodne i kanalizacione mreže, adekvatne električne instalacije, ventilacije, kao i opremanje enterijera potrebnim laboratorijskim nameštajem da bi mogle da se koriste kao studentske laboratorije za potrebe Departmana za hemiju (za sada je samo ugrađeno osvetljenje, tako da se prostorije privremeno koriste samo kao ucionice).
- Razrada glavnog projekta adaptacije i dogradnje objekta u delu galerije Fakulteta na osnovu postojećeg idejnog rešenja. Sređivanje galerije u grubim radovima (izrada čelične konstrukcije kao platforme kabineta, zamena oštećenog krovnog pokrivača iznad galerije, zamena aluminijumske stolarije, zaštita mozaika na galeriji staklenim portalom, rušenje postojeće žardinjere u prizemlju ispod galerije radi obezbeđenja unutrašnje komunikacije sa laboratorijama u prizemlju zgrade).
- Uređenje enterijera (krečenje učionica i kabineta, renoviranje toaleta na svim nivoima zgrade, sređivanje ulaza kod pošte, uvođenje informacionih LCD monitora u holu Fakulteta i sl.).
- Uređenje eksterijera: uređenje dvorišnog prostora, sređivanje ograda, uređenje prilaznih staza, poboljšanje spoljašnje rasvete zgrade, krečenje zgrade.
- Izrada projekata zaštite od požara i automatske dojave požara.
- Adaptacija audio i video opreme u amfiteatru za njegovo korišćenje za naučne skupove i kongrese (ozvučenje, mogućnost projekcije na velikom platnu itd.)
- Pravo-imovinsko regulisanje nepokretnosti koje su od interesa za obavljanje delatnosti PMF-a. Pre svega to se odnosi na pregovore za dobijanje MIN-ove zgrade na korišćenje, a namenu prostorija te zgrade bi dogovorili na Savetu fakulteta. Jasno je, da ta zgrada ne može ni izdaleka da zadovolji prostorne potrebe koje imamo ali u svakom slučaju eventualno dobijanje te zgrade može samo da nam koristi.
- Realizacija projekata sa ciljem smanjenja termičkih gubitaka u zgradama.
- Preispitivanje pravno-imovinskih odnosa sa Gradskom topplanom odnosno korišćenje ložionice u podrumu zgrade kao sopstvenog grejnog resursa, sve sa ciljem smanjenja troškova grejanja.
- Apliciranje po pozivima Ministarstva i međunarodnih projekata za infrastrukturu i prostorno uređenje.

Poznato je da naš Fakultet praktično funkcioniše pomoću budžetskih sredstava i sopstvenih sredstava. Međutim, ova sredstva nisu dovoljna za zadovoljavanje svih potreba u procesu razvoja. Tako da se mora razmišljati i o dodatnim prihodima.

Aktivnosti za povećanje finansijskih prihoda biće usmerene na:

- Komercijalizaciju našeg znanja kojeg bez sumnje imamo na Fakultetu. Tu prvenstveno mislim na akreditovanje nekih laboratorija koje će i komercijalno poslovati.
- Jačanje novih delatnosti kao izvora prihoda Fakulteta: pedagoško-psihološko-didaktičko obrazovanje nastavnika osnovnih i srednjih škola; centri za celoživotno učenje i sticanje novih stručnih kompetencija (kursevi kontinualne edukacije).
- Pojačano učešće Fakulteta u korišćenju evropskih fondova, posebno fondova u delu izgradnje kapaciteta u visokom obrazovanju u okviru EU programa.
- Preciziranje relacije Univerzitet - Fakultet u raspodeli materijalno-finansijskih sredstava realizovanih kroz međunarodne projekte sa ciljem povoljnije raspodele u korist Fakulteta.

Zalagaću se za nabavku novog licenciranog softverskog paketa za knjigovodstvo i platni obračun.

Organizacija poslovanja

U narednom mandatnom periodu pažnja će biti posvećena i organizaciji poslovanja službi za nastavu i nauku kao i Sekretarijata Fakulteta, u cilju optimizacije i racionalizacije poslova. U tom smislu posebno će se raditi na:

- Poboljšanju organizacije poslovanja i to: definisanju preciznijih mehanizama rada fakultetskih službi, interne/eksterne poslovne organizacije službi kroz preciznije definisanje delokruga poslova, koordinacije rada, definisanja toka informacija (dokumentacije) među zaposlenima.
- Pojačanju informatičkog pristupa poslovanju - uvođenje elektronskog sistema za menadžment dokumenata.
- Digitalizaciji arhive.

Izdavačka delatnost

Fakultet će nastaviti da pomaže štampanje publikacija naših radnika. Fakultet ima značajnu produkciju, tako u 2013. godini štampano je 20 rukopisa, a podsećam da od svake publikacije po 70 primeraka finansira Fakultet iz svojih sopstvenih sredstava, što predstavlja značajan izdatak.

Fakultet će, u skladu sa važećim pravilnicima, nastaviti sa finansijskom podrškom štampanju rukopisa i propagandnog materijala u cilju popularizacije Fakulteta, a takođe će podržati i organizovanje naučnih i stručnih konferenciјa i izdavanje časopisa. Za organizovanje konferenciјa i izdavanje časopisa očekuje se da gro sredstava dobijemo od resornog Ministarstva.

Studijski programi, nastava i studenti

Fakultet je prošle godine uspešno prošao kroz proces spoljašnje provere kvaliteta i to u svim segmentima rada i organizovanja, čime je ispunio uslove za reakreditaciju. Fakultet je 2014. godine reakreditovan kao naučno-obrazovna ustanova sa 20 akreditovanim studijskim programima na sva tri nivoa obrazovanja, a takođe reakreditovan je 2013. godine i kao naučno-istraživačka organizacija.

U narednom trogodišnjem periodu planiram da kroz naredni ciklus procesa samovrednovanja i spoljašnje provere kvaliteta na nacionalnom nivou, pripremimo ustanovu za mogućnost akreditacije nastavnih planova i programa doktorskih studija sa zahtevima međunarodnih akreditacionih tela. U tom cilju izvršilo bi se usklađivanje postojećih programa sa standardima koji se koriste u odabranoj agenciji (npr. ASIIN). Međunarodnom akreditacijom studijskih programa Fakultet bi obezbedio prisustvo na listi akreditovanih studijskih programa agencije, upis stranih studenata, a domaći studenti bi imali prepoznatljivije diplome koje imaju i „veću težinu“, tako da bi ih strani i domaći poslodavci radije angažovali.

Na fakultetu se realizuje pet studijskih programa doktorskih studija. U narednom periodu potrebno je doraditi englesku verziju tih studijskih programa i akreditovati studijske programe na engleskom jeziku, čime bi ostvarili uslove upisa stranih studenata na doktorske studije. Pažljivo će se pratiti napredak Departmana za geografiju i ukoliko se stvore uslovi potrebno je akreditovati i studijski program doktorskih studija iz geografije, jer za sada samo ova naučna oblast našeg Fakulteta nema doktorske studije.

Ono što je takođe realno realizovati u cilju poboljšanja kvaliteta realizacije nastave i kvaliteta studiranja je:

- Uvođenje studentskog portala (omogućava studentima elektronsko plaćanje ispita, uvid u sopstveni studentski dosije o ispitima, skupljenim ESP bodovima, itd.).
- Uvođenje video bimova u učionicama (montaža na plafonu), snabdevanje učionica belim tablama, priključkom za računare i pristupom internetu.
- U domenu podizanja kvaliteta studijskih programa radilo bi se na preciznijem definisanju metodologije provere opterećenja studenata neophodnog za postizanje zadatih ishoda učenja (realnije sagledavanje ESPB parametra). Takođe, izvršilo bi se preispitivanje korelacije, koordinacije i međusobne povezanosti predmeta studijskog programa radi eliminacije sadržaja koji se ponavljaju i proširenja predmeta sadržajima koji nedostaju.
- U cilju povećanja broja upisanih studenata veliki akcenat će biti dat promociji Fakulteta. Promocija Fakulteta i struke je jedna od osnovnih aktivnosti u narednom mandatnom periodu za koju ću se maksimalno zalagati, a koja može značajno doprinijeti razvoju Fakulteta i struke. Mišljenja sam da treba organizovati tim na Fakultetu koji bi bio zadužen za medijsku prezentaciju Fakulteta, u tom smeru treba aktivno uključiti i studente.
- Jedan od veoma bitnih preduslova kvalitetne komunikacije sa užom i širom društvenom zajednicom je kvalitetna Web stranica Fakulteta, uz njeno stalno ažuriranje. To je jedan od najboljih i najlakših načina prezentacije našeg Fakulteta u celom svetu, predstavljanje naše vrednosti, konkurentnosti i prepoznatljivosti. Savremena Web stranica treba da sadrži informacije o nastavi i nastavnim planovima i programima po deparmanima i svakom pojedinom

predmetu, vestima o aktuelnim događanjima, projektima, studentskim sadržajima, korisnim linkovima, forumima itd. Na internet stranici treba da postoji i „glasna tabla“ za studente koja će biti aktivna i svakodnevno ažurirana.

- Dobra, sveobuhvatna i kontinuirana saradnja sa studentima i studentskim organizacijama je osnova uspešnog rada Fakulteta. Studentima, osim njihovih prava, treba ukazivati i na njihove obaveze koje moraju izvršavati kako bi uspešno okončali studije. Dosadašnja saradnja sa studentima i njihovim predstavnicima se pokazala veoma uspešnom.
- Pružanje podrške za učešće na studentskim manifestacijama i takmičenjima studenata kao na primer Primatijada.
- Omogućavanje i podrška sprovođenju studentskih anketa koje mogu biti koristan pokazatelj studentskog zadovoljstva ili nezadovoljstva.
- Stvaranje preuslova za mobilnost studenata.
- Aktivno učešće predstavnika studenata u organima fakulteta (Naučno-nastavno veće fakulteta, Savet fakulteta i sl.), čime se, osim direktnog učešća u problematiki fakulteta i učešća u odlučivanju, osigurava i bolja informativnost studenata o stanju i dešavanjima na Fakultetu.
- Omogućavanje nezavisnog izbora predstavnika studenata u organima fakulteta.

ZAKLJUČAK

Pri koncipiranju ovog Programa nastojao sam da on ne poprimi formu nabranja nerealnih želja, nego da sadrži konkretne mere, zadatke i ciljeve u radu i razvoju koji su objektivno ostvarljivi. Dakle:

- Zalagaću se za ravnomeran razvoj svih departmana na Fakultetu, bez ikakvog favorizovanja i dominacije, pri čemu ću poštovati u velikoj meri autonomiju departmana.
- Prilikom obavljanja poslova nastaviću sapraksom obrazovanja *ad hoc* komisija i radnih tela, pre nego što se rešenja razmatraju i utvrđuju na Nastavno-naučnom veću. Sa zadovoljstvom i uvažavanjem prihvatiću kvalitetne predloge i dobromerne sugestije koje imaju za cilj poboljšanje rada Fakulteta i statusa njegovih zaposlenih i studenata, ali ću istovremeno dati priliku kritičarima da se i sami uključe u realizaciju onoga za šta se zalažu.
- Pobornik sam timskog rada, tako da ću svoju rukovodeću funkciju obavljati timski sarađujući sa prodekanima i drugim odgovornim licima, uvažavajući pri tome i mišljenja svih zaposlenih i studenata. Smatram da upravo timski rad i timska podela poslova obezbeđuje ostvarivanje zajedničkih ciljeva. Ukoliko mi bude poverena funkcija dekana, za prodekane biće imenovani sledeći profesori:
prof. dr Aleksandra Zarubica,
prof. dr Tatjana Andelković,
prof. dr Jelena Ignjatović,
prof. dr Dragan Đorđević,
prof. dr Vladimir Randelović,
prof. dr Ivan Filipović.

- Predloženi broj prodekana je opravdan jer obezbeđuje posvećeniji, temeljniji i odgovorniji rad u određenim resorima i oblastima, a pri tom ne opterećuje ukupna finansijska sredstva fakulteta imajući u vidu da resorno Ministarstvo namenski uplaćuje sredstva za funkcionalne dodatke.
- I na kraju, zalagaću se za racionalno korišćenje raspoloživih finansijskih sredstava jer sam ubeđen da jedino tako Fakultet može da bude održiv sistem.

Kratka biografija kandidata prof. dr Ivana Mančeva

Ivan Mančev je rođen 1960. godine u Dimitrovgradu.

Studije fizike je završio na Filozofskom fakultetu u Nišu 1983. godine, magistrirao je 1990. god. na Fizičkom fakultetu u Beogradu, a doktorirao 1994. godine, takođe na Fizičkom fakultetu u Beogradu.

Zaposlen je na Prirodno-matematičkom fakultetu u Nišu od 1986. godine, a od 2004. je u zvanju redovnog profesora.

Njegova oblast istraživanja je atomska fizika, konkretno kvantna teorija atomskih sudara. Do sada je publikovao 30 radova u međunarodnim časopisima sa impact factorom većim od 1, od kojih je polovina radova objavljena u časopisu *Physical Review A*, jednom od najboljih svetskih časopisa iz atomske fizike. Publikovao je 2008. godine rad u časopisu *Reviews of Modern Physics* (Impact Factor 33,985) koji se standardno godinama nalazi među prvih 5 najboljih časopisa u svetu iz *svih* nauka, a za oblast fizika uvek je bio prvi na listi. Njegovi radovi su do sada citirani od strane drugih autora (bez samocitata) 305 puta. Osim toga, autor je jedne monografije i tri zbirke zadataka, učestvovao je na više međunarodnih i domaćih konferencija.

U periodu od 2000-2011. godine bio je editor nacionalnog časopisa *Facta Universitatis, Series: Physics, Chemistry and Technology*.

U tri navrata po dva meseca bio je na studijskom boravku u inostranstvu i to dva puta na Institutu za atomsku fiziku u Frankfurtu i jedanput na Karolinska institutu u Stokholmu.

Član je matičnog odbora za fiziku u trećem mandatu.

Predsednik je naučno-stručnog veća za prirodno-matematičke nauke Univerziteta u Nišu i član je Senata Univerziteta u Nišu.

U periodu od 2000-2002. bio je upravnik odseka za fiziku, od 2002-2004. bio je šef katedre za teorijsku fiziku, od 2004-2009. bio je prodekan za nastavu, a od 2009. do danas obavlja funkciju prodekana za naučno-istraživački rad.